

Sygn. akt	III AUa 237/14
------------------	-----------------------

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **9 lipca 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera (spr.) SSA Ewa Madera
	Protokolant	St.sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **9 lipca 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **C. Ł.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **21 stycznia 2014 r.** sygn. akt **IV U 2271/13**

oddala apelację

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 sierpnia 2013 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał wnioskodawczyni C. Ł. prawo do emerytury poczynając od dnia 1 lipca 2013 r. Organ rentowy w oparciu o art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS z 17 grudnia 1998 r. wyliczył w/w tzw. emeryturę mieszaną składającą się z części ustalonej na mocy art. 53 ustawy oraz art. 26. Zakład ustalił, że wysokość emerytury wnioskodawczyni wynosi 20% emerytury obliczonej na podstawie

art. 53 tj. 486,51 zł , oraz 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy tj. 1 755,14 zł łącznie 2 241,65 zł .

Jednocześnie w decyzji organ rentowy poinformował C. Ł. , że wysokość emerytury jest mniej korzystna niż dotychczas wypłacanego świadczenia tj. renty rodzinnej , w związku z powyższym kontynuowana będzie wypłata renty rodzinnej .

C. Ł. w złożonym od powyższej decyzji odwołaniu zarzuciła , że spełniła wszystkie warunki wymagane do przyznania emerytury z art. 46

i art. 53 ustawy emerytalnej a składając wniosek o emeryturę w lipcu 2013 r. nie wносиła o wyliczenie świadczenia w myśl nowych zasad lecz o wybranie najkorzystniejszego wariantu . Decyzja przyznająca emeryturę według nowych zasad, w ocenie odwołującej się , jest krzywdząca albowiem świadczenie jest niższe niż emerytura przyznana w myśl art. 53 i 46 ustawy o emeryturach i rentach z FUS , które to warunki spełniła na 31.12.2008 r. wykazując wiek 55 lat

i 30-letni okres składkowy i nieskładkowy .

W odpowiedzi na odwołanie ZUS Oddział w R. wnosił o jego oddalenie .

Podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji organ rentowy podkreślił , że na mocy obowiązującego stanu prawnego nie znajduje podstaw do ustalenia uprawnień do emerytury na podstawie art. 46 . Wnioskodawczyni

w dniu składania wniosku o emeryturę ukończyła przeznaczony dla niej wiek emerytalny 60 lat i 2 miesięcy , zatem należało ustalić świadczenie zgodnie

z art. 24 ustawy emerytalnej .

Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu postępowania wyrokiem z dnia 21.01.2014 r. zmienił zaskarżoną decyzję przyznając wnioskodawczyni C. Ł. prawo do emerytury obliczonej według zasad wynikających z art. 53 w związku z art. 46 i 29 ustawy z dnia 17 .12.1998 r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych .

Jak ustalił Sąd C. Ł. urodziła się (...)

W zatrudnieniu pozostawała do 31 lipca 2003 r. i następnie od 2 sierpnia 2003 r. pobierała świadczenie przedemerytalne . Od 23 maja 2006 r. ZUS przyznał w/w prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu .

W dniu 4 lipca 2013 r. C. Ł. złożyła w ZUS wniosek o emeryturę wnosząc o ustalenie świadczenia i jego wysokości według najkorzystniejszego wariantu .

Decyzją z dnia 16 sierpnia 2013 r. zaskarżoną w sprawie , organ rentowy po rozpoznaniu złożonego wniosku , przyznał jej prawo do emerytury obliczonej z nowego systemu emerytalnego tzw. emeryturę mieszaną .

Emerytura ustalona dla wnioskodawczyni , która wiek uprawniający do świadczenia osiągnęła w 2013 r. wyniosła 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej tj. odpowiednio ; 486,51 zł i 1 755,14 zł . Łącznie 2 241,65 zł .

Podstawę wymiaru emerytury obliczanej na podstawie art. 53 tzw. starej emerytury obliczono z 10 lat kalendarzowych z całego okresu zatrudnienia C. Ł. w okresie od 1993 r. do 2002 r. Do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 30 lat 1 miesiąc i 5 dni okresów składkowych oraz 7 lat 6 miesięcy i 17 dni okresów nieskładkowych. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 116,89%. Wysokość emerytury uległa zwiększeniu o kwotę 95,62 zł z tytułu opłacania składek na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników.

Wysokość emerytury ustalonej w taki sposób wyniosła 2 432,51 zł.

Bezspornym w sprawie pozostawało, że wnioskodawczyni udowodniła na dzień 31 grudnia 2008 r. ponad 30 letni okres ubezpieczenia oraz wiek 55 lat osiągnęła (...) w dacie 31 grudnia 2008 r. wnioskodawczyni spełniała zatem warunki do nabycia prawa do emerytury w trybie art. 46.

Zdaniem Sądu pomimo, że C. Ł. nie zgłosiła wniosku o emeryturę po spełnieniu powyższych warunków, czyli bezpośrednio po 2008 r. to uprawnienie do wystąpienia o to świadczenie pozostaje nadal aktualne. Nie skorzystała z niego, gdyż pobierała najpierw świadczenie przedemerytalne,

a następnie rentę rodzinną po zmarłym mężu, niemniej jednak nie ma podstaw do uznania, że uprawnienie to wygasło. W przekonaniu Sądu Okręgowego możliwość przejścia na emeryturę w trybie art. 46 pozostała i wnioskodawczyni mogła z niej skorzystać również po osiągnięciu „powszechnego” wieku emerytalnego.

Sąd podkreślił, że zgodnie z art. 100 ust 1 ustawy decyzja organu rentowego o przyznaniu prawa do świadczenia nie ma charakteru konstytutywnego, lecz deklaratoryjny, ponieważ prawo do świadczenia powstaje z chwilą spełnienia wszystkich ustawowo określonych przesłanek je warunkujących. Dla wnioskodawczyni prawo do emerytury w trybie art. 46 w zw. z art. 29 ustawy powstało w 2008 r. i uprawnienie to pozostało w sferze praw nabytych wnioskodawczyni. Jego realizacja została uruchomiona dopiero z chwilą złożenia wniosku o emeryturę przez C. Ł.

Również powoływany przepis art. 183 ustawy emerytalnej nie wskazuje zdaniem Sądu, że uzyskanie powszechnego wieku emerytalnego, uniemożliwia skorzystanie z wyliczenia świadczenia i ustalenia emerytury na podstawie art. 53, czyli na tzw. starych zasadach, zwłaszcza gdy jest to zabieg korzystniejszy dla wnioskodawczyni. Z treści art. 46 ustawy nie wynika natomiast obowiązek niezwłocznego złożenia wniosku o świadczenie, przepis nie wymuszał na ubezpieczonych konieczności składania wniosku o wcześniejszą emeryturę. Osoby te chcąc zatem uzyskać prawo do świadczenia na starych zasadach mogły złożyć wniosek o prawo do świadczenia także po dniu 31 grudnia 2008 r.

Dalej Sąd wywodził, że konstrukcja emerytury wcześniejszej, odmiennie niż w przypadku emerytury w wieku powszechnym, uzależnia nabycie prawa do tego świadczenia od uprzedniego złożenia wniosku. Wniosek taki, przesądza o realizacji prawa do emerytury wcześniejszej a także o samym powstaniu prawa do tego świadczenia. Decyzja o skorzystaniu z tego prawa zależy wyłącznie od woli ubezpieczonego. C. Ł. nie miała woli skorzystania z takiego uprawnienia, nie miała być może potrzeby, bądź świadomości takiego prawa.

Dlatego, też Sąd uznał, że prawo do świadczenia wnioskodawczyni, które nie zostało dotychczas zrealizowane, niejako niezwłocznie po spełnieniu przesłanek do jego nabycia, mogło zostać zrealizowane także w okresie późniejszym, nawet po uzyskaniu przez nią powszechnego wieku emerytalnego jeżeli świadczenie ustalone na starych zasadach, okazało się świadczeniem korzystniejszym od świadczenia wyliczonego w oparciu o nowe zasady ustalania emerytury.

Z tych przyczyn Sąd przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury obliczonej według zasad wynikających z art. 53 w zw. z art. 46 i 29 ustawy

z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS , powołując w podstawie rozstrzygnięcia art. 477¹⁴ § 2 kpc .

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego

w R. z dnia 21 stycznia 2014 r. sygn. akt IV U 2271/13 w całości zarzucając w/w. wyrokowi :

- naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędną interpretację przepisów ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i zastosowanie w niniejszej sprawie przepisów art. 53

w związku z przepisem art. 46 i 29 ww. ustawy , podczas gdy w przypadku wnioskodawczyni Pani C. Ł. , kończącej w chwili składania wniosku 60 lat życia należało ustalić uprawnienia emerytalne jedynie na podstawie przepisu art. 24 ustawy emerytalnej .

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie odwołania wnioskodawczyni .

W ocenie organu rentowego , na mocy obowiązującego stanu prawnego, nie ma możliwości ani podstaw do ustalenia uprawnień do emerytury na podstawie art. 46 , ponieważ wnioskodawczyni w dniu składania wniosku o emeryturę ukończyła przeznaczony dla niej wiek emerytalny , wynoszący 60 lat i 2 miesiące .

Zdaniem ZUS w niniejszej sprawie należało zatem ustalić emeryturę zgodnie z art. 24 tej ustawy . W konsekwencji zaskarżona decyzja z dnia 16 sierpnia 2013 r. została wydana prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami , nie ma zatem podstaw do jej zmiany , jak uczynił to Sąd Instancji .

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja organu rentowego jest nieuzasadniona i podlega oddaleniu , zaskarżony wyrok jest bowiem w ocenie Sądu Apelacyjnego rozstrzygnięciem trafnym i wbrew temu co zarzuca skarżący , zgodnym z powołanymi przepisami prawa .

Stan faktyczny niniejszej sprawy był bezsporny , w szczególności bezsporne było że na dzień 31.12.2008 r. wnioskodawczyni spełniła wszystkie przesłanki do skutecznego ubiegania się o emeryturę przyznaną na podstawie art. 46 w zw. z art. 29 ustawy emerytalno – rentowej . Poza sporem jest również , że składając w dniu 4.07.2013 r. wniosek o emeryturę , C. Ł. miała ukończony powszechny wiek emerytalny .

Sporna pozostała natomiast ocena prawna sprawy , sprowadzająca się do rozstrzygnięcia , czy w świetle obowiązujących przepisów ustawy emerytalno - rentowej wnioskodawczyni składając wniosek o emeryturę przy ukończonym ustawowym wieku emerytalnym , zachowała prawo do uzyskania świadczenia w oparciu o art. 46 w związku art. 29 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS .

Brak takiego uprawnienia organ rentowy wywodził z treści art. 183 cyt. ustawy . Sąd Okręgowy przyjął , że powyższy przepis nie stoi na przeszkodzie , przyznaniu wnioskodawczyni prawa do emerytury , obliczonej w żądany przez nią sposób , który okazał się dla niej najkorzystniejszy . Sąd Apelacyjny podziela ocenę prawną sprawy i argumentację Sądu instancji .

Jak słusznie podkreślił Sąd Okręgowy , wbrew temu co wywodzi skarżący z treści art. 183 ani też 46 czy 29 powołanej ustawy , nie wynika , aby złożenie skutecznego wniosku o emeryturę , przy spełnieniu warunków z art. 46 i 29 ustawy do 31.12.2008 r. ograniczone było przedziałem czasowym , a co dalej idzie , aby osiągnięcie powszechnego wieku emerytalnego eliminowało uprawnienie do ubiegania się o emeryturę w trybie powołanych wyżej przepisów . Również powoływany przez skarżącego art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS określający granice wiekowe powszechnego wieku emerytalnego ,

zdaniem Sądu Apelacyjnego w składzie orzekającym , nie prowadzi do wniosku o braku możliwości uwzględnienia roszczenia wnioskodawczyni , przepis ten zawiera bowiem zastrzeżenie , iż ubezpieczonym , urodzonym po dniu 31.12.1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku określonego w przepisie z zastrzeżeniem m.in. art. 46 ustawy .

Z tych wszystkich względów Sąd Apelacyjny podzielił ocenę prawną Sądu Instancji i jego argumentację zawartą w uzasadnieniu wyroku bez potrzeby jej powtarzania i uznając apelację organu rentowego za nieuzasadnioną orzekł o jej oddaleniu na podstawie art. 385 kpc.